

כדור הארץ

שימחה

שלא במקומה

ביע בגאווה על כך, שהוא זה ששלף את העם האמריקאי מתוך הבוץ חסר התוחלת של המלחמה חסרת התקווה - מבלי שהי דבר ייראה, יחד עם זאת, ככניעה משי פילה של ארצות-הברית. בכך, ענה ניקי-סון על הדישה הראשונה של בוחריו.

השלב השני: חידוש הקשרים עם סין העמית. בכך, ענה ניקסון על הדישה השנייה בחשיבותה של האוכלוסייה האמריקאית: צימצום מאזן האימה בעולם, וסיכנת התלקחות גרעינית. כפי שמנסים להציג זאת דוברי המימשל, הרי שההכרה בקיומה של סין, וקבלתה למשפחת העמים, במקום התנכרות עוינת לה, תביא להפחתת המתח הבינוני - ואולי אף להסדר של תלת-קיום בשלום.

פגז אחרון. הדבר השלישי שהטריד כל אמריקאי, היה מצבה הירוד, והמידרדר והולך, של הכלכלה. ניקסון סיים את עסקיו של סין שלו, תפס הפוגה קטנה כדי לאפשר לבוחריו להיצמד למקלטי הטלוויזיה, לחנות בנפלאותיהם של שלושת טייסי 15. פחות משבועיים לאחר שה שלושה חזרו ממסעם ההיסטורי, ובטרם החלימו עדיין מהשפעות חוסר שיווי-המשקל עליהם, הרביץ ניקסון את הפגז השלישי שלו, שנועד לשפר את תקציבו המשי-פחתי של כל בוחר.

עתה, הוא ריץ את התוכנית הכלכלית החדשה בבעות מספר, יבטיח שהיא לא תרביץ שום ריקושטים, ומיד יטוס, בסוף אוקטובר, לסין. בנובמבר, בדיוק שנה לפי הבחירות, הוא יחזור לארצו, עטור תהילה כמדניאי בינלאומי מבריק, וייכנס למערכת הבחירות בתוך ארצות-הברית, כשהוא סובב בין מליוני בוחריו, מהוף אל חוף, מזכיר להם שוב ושוב, ללא הרף, כי הוא האיש שפתר את כל בעיותיהם.

התוכנית היא גאונית בפשטותה, עתה, נותר רק לחכות ולראות אם גם תפעל.

אירלנד

לשכוח

שינאות ישנות

מה כואב להם? מה הם משתוללים שם? איזה בעיות יש להם?

לישראלי אסוף הבעיות, קשה היה להימנע משאלות אלה, למיקרא ההתרחשויות באירלנד הצפונית.

את ההתפוצצות האחרונה - הפגנות דמים, החמורות ביותר מזה המישים שנה - הציתה החלטתו של ראש ממשלת אירלנד הצפונית, בריאן פולקנר, להפעיל את צווי-החירום המאפשרים מעצרים מינהליים, במאמצי להילחם בפעילות המחתרנת. מהורמות אלה מעמידות בספק את שארית הסיוכוי להשאיר את אירלנד הצפונית במעודה הנוכחי, כבעלת שלטון עצמאי, במסגרת הממלכה הבריטית.

ארץ חרבה. צעדו הקיצוני של ראש הממשלה הנוכחי, בחוסר ברירה, על-ידי צעדיהם של הקיצוניים משני הצדדים - הפרוטסטנטים והקתולים גם יחד - שהתנגדו לתוכניות הרפורמה וההשלמה הפשרניות שלו. קיצונים אלה, הם האחראים למלחמת האזרחים המאיימת להחריב את הארץ המקסימה. לשניהם גם יחד, אין כל הצעה המסוגלת להביא לדו-קיום בי שלום של האוכלוסיות היריבות.

השוכנת המנהיגים. יהיה זה טרגי, אם המשך המהומות יאלץ את ממשלת בריטניה להתערב, לבטל את שלטון-הבית באולסטר, רק האירים מסוגלים להביא שלום לאירלנד הצפונית - אולם לא בי כוח. שום אלימות מבית או כוח צבאי מבחוץ, לא יפתרו את בעיותיהם. הדרך היחידה הפתוחה בפניהם, היא מחיקת שינאות ישנות, חשבונות עולות העבר, השיכת המנהיגים הקונים המטפחים ומלבינים שינאות אלה, ופתיחת דף חדש - תוך שיתוף פעולה למען חיים בצוותא.

במידה רבה, מה שכואב כיום לצפון אירלנד, הוא מה שכואב לארץ-ישראל: תפירות ישנות של מנהיגים, שלא שכחו דבר, מאז ימי כיבוש השממה - ולא למדו דבר, לאחר מכן.

זעקות החמט, שהידהרו ספונטאנית מכל קצוות תבל, היו שונות בסיגנון, בטיב עונייהן ובחומרן. אולם דבר משותף אחד היה כמעט לכולן: מין שמחה-לאיד נסתר.

בארצות-הברית עצמה, נתקבלה תוכנית הכלכלית החדשה של הנשיא ניקסון בשימחה. מלבד אינטרסנטים למיניהם, שימצאו להם הודמנות נאותה לנגח את הנשיא, הסכימו הכל כי צעדיו האמיצים של הנשיא יביאו, תוך פרק זמן סביר, להבטחת הדולר, הורמת דם חדש למערכת הייצור על-ידי עידוד השקעות, הקלות מס והקמת חומת-מגן בשיעור עשרה אחוזים מפני מתחרים מחוץ - הקפאת האינפלציה על-ידי הקפאת השכר והמחירים - ושיחרור הדולר מצמידותו המלאכותית לזהב - כל אלה היו בדיוק - התרופות להן נזקקה הכלכלה האמריקאית.

חלוקה צודקת. בשאר מדינות תבל, לעומת זאת, התקבלה התוכנית בשלילה. מדינות רבות ברחבי העולם, שהתרגלו במשך שנים לחיות, במידה זו או אחרת, על חשבון משלם המיסים האמריקאי, התעוררו לפתע מחלומותיהם בצורה לא נעימה. פתאום, בלי שום אזהרה מוקדמת, החליט משלם המיסים האמריקאי, שהגיע הזמן לדאוג קצת לעצמו, במקום להזרים עזרה לכל העולם. ניקסון קבע מפורשות, כי לא יחזור לשיטת הצמדת הדולר לזהב, ללא "חלוקה צודקת יותר של העומט הבינלאומי".

זה, לא מצא כלל חן בעיני העולם. כשרצתה בראשם, תקפו סוליטיקאים ועיתונאים מסביב לכדור הארץ, את התוכנית החדשה - את המהומה שלתוכה הטיל ניקסון את מערכת המטבע הבינלאומית - את הסכנה מכך, שכל מדינה תחילי להתיבצר עתה מאחורי חומות מכסים - את התעלמותם של האמריקאים מהעובדה שהי דולר הפך, עם השנים, למטבע בינלאומי.

בלוף נפוח. אלא שזה בדיוק מה שנימאס לאמריקאים לשמוע. הדולר אינו מטבע בינלאומי, אלא המטבע של אורחי ארצות-הברית. הוא מייצג את כושר הייצור של ארצות-הברית. עתה הגיע הזמן, החליט ניקסון, שכושרי-ייצור זה יופנה במידה רבה יותר לרווחתם של האמריקאים, מאשר של שאר אורחי העולם.

כמו קרובים עניים, המרגישים עצמם מושפלים, כל השנים, כאשר הם נאלצים להודק חסדיו של הקרוב העשיר, ושמי חים לאידו כאשר זה פושט את הרגל - כך יצאו גם העיתונים ברחבי העולם ביקריאה בנוסח אחד: הדולר - בלוף נפוח. הנה סוף סוף ההוכחה, שהוא לא חזק כמו שהוא נראה. הנה הסימן שהוא לא כל יכול. אפשר היה לשמוע, גם בניסוחים העדינים ביותר, הד לצהלתה של מוסקוה, בדבר פשיטת-הרגל של האימפריאליזם הקפיטאליזם, וכן הלאה.

היתה זו שמחה-לאיד שלא במקומה. שי כן, כמה שלא נעים להודות בכך, כולנו חיים, במידה זו או אחרת, הודות לעזרתו של הדוד העשיר, אם הוא יכול - ניפול כולנו.

ארה"ב

מסע בחירות

מתחיל בחוף

הרפורמה הכלכלית הנועזת של ניקי-סון, - או זימונה, ליתר דיוק - היתה כמובן שלב נוסף במסע הבחירות של הנשיא הנמצא כבר עתה בעיצומו. לפחות תיאורטית, אם שום דבר לא ישתבש, נרעדה תוכניתו של הנשיא להנחיל לו את הנצחון, בבחירות לנשיאות בנובמבר 1972.

התקוותה גרעינית. השלב הראשון בתוכניתו היה לוח הזמנים שקבע ניקסון להחזרת הבחורים הביתה מווייטנאם. לקראת נובמבר הקרוב, יוכל להציג

צוות העובדים במוסדות מסוג זה. ואשר לתלונות האחרות: "בביקורת האחרונה שערך משרד הסעד בבית פנחס, ביוני, לא נמצאו מחללים לגבי האוכל, הנקיון או הטיפול הרפואי".

דעה שונה יש לאהת האמהות שילדתה שוכבת בבית פנחס: "בתי נמצאת במרסד כבר שמונה שנים. התלוננתי לא פעם על חוסר נקיון, אשר לטיפול הרפואי: בתי מקבלת כל פעם התקפה, שאחריה היא מאבדת את ההכרה. לפעמים זה קורה כשאין אפילו אחות במקום. אז מטלפנים אליה, והיא באה למוסד".

אב של ילד אחר: "כשאני בא לבקר, אני רואה את מצב הילדים, איך שהם מולוככים. אם הם נראים ככה ביום בייקור, מה בדבר שאר ימי השבוע?"

דובר משרד הסעד: "כן, היו תלונות של הורי ילדים, במיוחד אודות חוסר נקיון".

המנהל עורך-הדין צבי מנור, מנהל ובעל "בית פנחסי", מעניק לילדים "רק מזון ומיטה - ללא שיקום". הם אבוים למעשה, טוען המנהל, אבל דבר זה לא חוכח למעשה אפילו פעם אחת.

אין מה לעשות? האמנם אין באמת מה לעשות כדי להיטיב את מצבו של ילד זה, ושאר חבריו במוסד? האם ילדים שאינם ניתנים לריפוי - אינם זכאים לטיפול אישי, ליחס אנושי חם?

קיים של הילדים. מספרים זוג הורים חדרתיים: "כל זמן שהילדה היתה בבית, עשינו לה פיזיותרפיה. לפני שנה, הבאנו אותה לבית פנחס. מאז, היא לא העלתה במשקל. לאחרונה, אפילו ירדה. אנהנו לא יודעים מה היא מקבלת לאכול כל השבוע. לנו מותר לבוא לבקר רק ביום שלישי. לא יודעים גם אם מקבלת פיזיותרפיה". היה לנו פיזיותרפיסט, אומר מנור. "אבל הגעתי למסקנה שאין בו צורך, ופירטתי אותו. נכון שפיזיותרפיה לא יכולה להזיק, אבל לא יותר מזה."

לא נמצאו

מחללים

לדברי העובדות, יש פרוצות לשעבר בין המטפלות. מסביר מנור: קשה מאוד למצוא עובדות למוסד כמו שלנו. מסביר דובר משרד הסעד: "כן, אנו עומדים להוציא תקנות חדשות בקשר לרמת